

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

Пропаст Турске

— Разочарење отоманског народа —

Према информацијама, мима из Швајцарске, дошле су у последње време у Швајцарску из Цариграда, у Турској је овладало неко чудно стање раздражења и нервозе. Дуготрајан рат, дубоко је проредио редове отоманске војске, испразнио сасвим државне касе, до бео земљу у потпуно развалан положај према Немачкој и увалио турски народ у крајњу беду и оскудицу. Све оно, што је могло колико толико благити тешку економску кризу отоманског царства транспортовано је за Немачку, у замену за ратни материјал. Тако је турски народ остао готово без и где ичега, поробљен и лишен најнасушнијих потреба. Криза је сваким дном постала све већа, а с њеме је напоредо расло и огорчење турскога народа.

Отоманске трупе разбације су на разним фронтовима; и свуда, где се боре, потчињеје су потпуно немачкој команди, која над њима врши нечуви пријесак. Отуда је морал турске војске јако опао, а њихов познати борбени фанатизам претворио се у потпуну атију и безвљност. Турске трупе на азијском бојишту претрпеле су серију капиталних пораза, изгубиле су Багдад и Самару и осуђене су, да се стално бију у повлачењу, западајући у све критичнији положај.

Отоманска влада, предвиђајући катастрофу, која се приближује на азијским фронтовима, преклиње за помоћ кајзера, који је сам немоћан да даје довољнога отпора многим противницима. Мисија Талат беја у Немачкој, од које су Младо Турци много очекивали, нема изгледа ни на какве резултате. Немачка сама преживљује велику кризу, а о шиљању трупа на турске фронтове не може бити ни говора.

Турски народ је изгубио данас све илусије. Он је потпуно разочаран у погледу на исход рата, и његов гнев против људи, који су Турску увалили у конфликт постаје све већи. Према последњим телегра-

Глад у Немачкој

«Фолксрехт»: »Није обичај пруских краљева да дају своме народу благодети услед дешавне доброте. Ако је кајзер обећао реформе, он је био принуђен околностима, да допусти ову сенку милости. Побуна почиње да бесни и да прије у Немачкој под утицајем све веће глади, и Виљем II бараје се, можда не без разлога, да руска револуција не метне вртицу у огњу који пламти у целој немачкој царевини.«

луна, престонице Мађедоније али у исто доба и престонице целокупног Елинства које води двогубу борбу.

И помоћу тога, најдубље осећајући величину унутрашње и спољашње опасности, народ мађедонски треба гласно да изјави да је одлучно решен да подне сваку жртву и да обично пролије своју крв ради истиривања вековног непријатеља који скрнави нашу земљу и ради целокупног постигнућа свих људа ове Рајвише народне борбе, па чијем челу милош Ђокић и опет стоји сва три велика ослободиоца мађедонске земље.

У то име позиташ се на све народни митинг, у недељу, 23. овог месеца, у 5 часова после подне, на нијацу код Беле Куле.

Одбор:

Општински одбор града Солуна.

Заступништво грчке празославне општине солунске.

Председник Друштва мађедонских Либерала К. Ангелакис.

Председник Савеза Еснафа К. Ромапас.

Председници: дневне штампе, повремене штампе, лекарског удружења, апотекарског удружења, малоазијског друштва, тракијског друштва, сереског друштва, полјатичког друштва, и старешине свих солунских еснафа.

(«Неологос» број 107. Објављено у свима грчким новинама. На француском, у изводу, у «Трибин.»).

Пол Луј

Афера Герлах

(Из »Ехо де Парис« од 15. априла 1917.)

Процес издајства и шпијунаže који се сада извиђа код војног суда у Риму и у који је умешан и прелат немачки Герлах показује докле Немци могу да иду са својим злочиначким радњама.

Није се још заборавила експлозија, која се догодила пре неколико месеци, у талијанском пристаништу Бриевизију, двеју талијанских окlopњача: Бенедето-Брини и Леонардо-да-Винчија. Брзим испећањем утврђено је да су ове лађе пропале услед недовољног чувања. Који су били творци злочина? Позорске власти уочиле су народну слуčајност: као и механичари који су избегли катастрофу Бенедето-Бринија, благодајећи једној ноћној дозволи, тако су исто се спасли и они са Леонардо-да-Винчија. Ови мачинци бише подвргнути надзору: њихова непажња их је упропастила. Ови бише изнена-

ђени у тренутку када учинише посету у Риму сумњивом публицисти, Архисти Валенти, плаћенику Немачке.

Овај Валента издавао је један лист «Виториј» који издржаваје немачка амбасада ради потребе своје пропаганде; лист је администрирао неки Амброжети, повереник «Монсињера» Герлаха. Валента и Амброжети бише ухапшени у исто време када и оба меџачичара. Што се тиче Рудолфа од Герлаха, главног агента немачког посланства и који је руководио целокупним шпијунским организацијама и за кога су талијанске власти прибавиле доказа о његовој кривици, он је успео да побегне, благодајећи дипломатском пасошу, у Швајцарску и сада се у Кеари налази.

Било је још многих других сачесника на чије трагове талијанска полиција није могла да нађе. Задао се је међутим да су се сви конци заве, а противу Италије наилазили у аустријском конзулату у Цириху. Једног дана би покрађена каса у Цириху и ту се открише сви документи који су се односили на трошкове шпијунаže као и листа индивидуа који издаваху своју земљу. Овим се открише две афере различите: она која се сада у Риму суди и друга која се односи на шпијунажу.

Број оптужених је знатан као и број сведока. Претрес ће трајати око 20 дана.

Као што се види, Немци су са необичном вештином и свима средствима успели да створе корупцију свуде па се и јак устручавали да интригирају и корупцију и на Ватикану заведу.

АМЕРИКА И НЕМАЧКА

Знаменит чланак М. Хардена

Берн, 23. априла

Максимилијан Харден у једном чланку у »Цукунфту« који је публикован приликом улaska Сједињених Држава у рат саопштава својим земљацима непријатне истине. Он почиње свој чланак са одањањем похвале Енглеској. Он говори о слободи говора коју имају у тој земљи парламент и штампа. Говорећи о енглеском рапорту о предузету у Дарданелима, он каже: »Једина нација која зна да управља собом ради опстанка може волето и пропагирати до тог степена издржљивост.«

Немачки журналиста додаје да ће говор председника Вилсона остати исто тако знаменит као и говор Демостена, Цицерона, Пита, Мира, Робеспира, Бизмарка и Гамбете и би-

Грчка штампа

(Позив на митинг).

Солунски народе!

Када си пре годину дана изразио Краљу и атавској Влади свој бол и свој протест због предаје Рупела вековним непријатељима грчке расе, као једини одговор који ти је ускоро дат била је срамна предаја целокупне Источне Мађедоније Бугарима.

И поновише се свирепства и зверства бугарска по градовима и селима у којима се још не беше охладио пепео са бугарских паљевина нити се била осушила крв безброжних жртава бугарског ножа.

И употребише непријатељи наше Нације грчку муницију, грчке пушке и грчке топове ради поробљења Западне Мађедоније; и настаде опасност да цела Мађедонија постане роб бугарски.

Озу страшну опасност срећом отклонише херојске борбе заштитних Сила, којима је дубоко благодарна душа Мађедонија који се побунише против националне издаје.

Мађедонци!

Тирански Краљ Константин и његове Владе састављене од неваљалих елемената нису пропустили ниједну сплекту, ниједну паклену радњу, ниједно бешчашће, да би издали целокупну прошлост и будућност Елинства и да би унутрашње и спољашње заробили Грчку.

Мађедонци!

Одрекавши се предања и интереса Грчке и целе нације и погазијши их, германски слуга Краљ и његове владе већ су забачени у души мађедонског народа, чији су свету земљу беспридно предали и чији су слободу и част издали.

Мађедонци!

Ово забацивање Краља издавника, које су прокламовали толики други крајеви слободне Отаџбине и цело Елинство растурено по свету, мора најсвесчаније да запечати народ Со-

већинога важнији него све изјаве врликих људи у прошлости и у садашњости, јер он излази из уста једног шефа државе који је црпео своју снагу у вери свога идеализма и који је имао одважности да објави нове истине.

23. јануара, пише Харден, свет је чуо предлоге мира председника Валсона, који је јасним, дубоким и узвишеним речима о-

значио пут ка ослободилачком миру.

3. априла, ми смо чули из њихових стиха јесте објаву рата такве природе, која се није могла никакда чути од како постоје државе.

Чланак се завршава говорећи да је најбољи пут за Немачку да поново уредје унутрашњу организацију да ће би ова остало ругло у очима света.

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

— Француски коминике —

Солун, 23. априла

Јуче је била доста живе артиљериска борба на више места фронта. Ми смо бацили у ваздух један не-пријатељски муницијски депо. Битолј је лао о бомбардован. Има неколико жртава код цивилног становништва. Нашом ватром одбијена је једна непријатељска извидница.

Француски коминике

Паријс, 23. априла

Французи су, јужно од Оазе, осујетили немачки покушај напада на мала оделења на ивици југо-западно од шуме Куси-а. Код Шемен де Да је велика артиљериска активност. Северно од Есна Немци су извршили јаке нападе на село Краон и положаје које су Французи заузели прејуче. Сви су се немачки напори сломили о отпор Француске пешадије. Митраљеска и артиљеријска ватра причинила је тешке губитке најадачима, који се нису могли ни на једном месту приближити до француских линија. За-робљено је у тој области 225 војника од којих су 9 официра. После живе борбе одбијен је немачки напад на положаје источно од коте 108. Француска је линија у целости сачувана.

Према новим извештајима Немци су покушали јаке пешачке реакције се веро-западно од Ремса. У борби су атаковане јаке снаге. Пред вече јаке не-

мачке резерве, код Агилкура, безуспешно су давале јак отпор. Тешке и польске батерије сломиле су напад који је Немце огромно коштао у губитцима. Број војника који су заробљени и до сада избројани износи 700.

У Шампањи, после јаке артиљериске припреме, отпочела је борба, јуче после подне, у области брда Корниге. Французи су напредовали источно од тога брда а на падинама северно од брда Блон Елеме -ти двеју свежих дивизија, које су дошли на фронт вршили су против нападе или су увек одбијени француским ватром. За-робљено је у овој опецији 100 војника од којих су 6 официра. Целокупан број заробљених војника у јучерашњим операцијама износи 1000 људи.

Паријс, 23. априла
(доцније)

Јуче су се француске операције развијале у вези са опецијама британских војске. У области северо-источно од Соасона и код Шемен де Да и поред крвавог отпора Немаца, који су у борби употребили велике колигенте, француске су трупе задобиле сјајне успехе. Југо-источно од Вокса-Лиона, Французи су нападајуши истакнути део Хинденбургове линије, заузели немачке положаје на фронту од 6 км. На линији Ферм Моаси-Мулен код Лафоа и источно од овог места где су напредовали до ивице друма Соасон-Лаон, северно од

ФЕЉТОН

В. Лазаревић

Д-р НИКОЛА ВУЛИЋ

У другој половини јула месеца, 1914. год. пук Краља Петра био је, у резерви, на Торњаку, код Београда. Бивак је постављен испод села Кумодрага. Кад се, са места бивака, изје на висораван онда се Београд види као на длану. Преко Београда види се Земун, а из међу са беле се као платна дугачке линије Дунава и Саве...

Са Бежанијске које бомбардован је посредно Београд, а нарочито: Калимегдан, царина-нице, царински магацини, фабрика Монопола Дувана па редом до Ђурђеве фабрике кожа.

Високи стубови дима и пла-ме а дезни су се у вис. Наро-

Нантеја и Сансија. Немци су претрпeli огромне губитке у току многобројних њихових против напада у целој тој области.

Французи су митрале-зма и артиљеријом тукли и разјурили немачке коло-је у покрету ка Шерлизи и Шолију. У области Ше-мен-де-Дам француска је пешадија заузеља цео пла-то од Серни-ен-Лаонса до источно од Краоне и по-ред отпора и немачких против напада.

Французи су дотрли до положаја који доминирају долином Елете јужно од Ја и шуме Воклер.

Број војника који су заробљени у току јучерашњег дана и који су избројани прелази 4.300 људи.

Руски коминике

Петроград, 23. априла

Западни фронт. — Пушкарње и активност извидница Наша тешка артиљерија бомбардовала је станицу Повурску источно од Ковела и проузроковала експозију вероватно муницијских депоа. На неким местима фронта непријатељ је употребљавао експлозивна зrna.

Румунски фронт. — У правцу Вади Вазргру, непријатељ је предузео офанзиву или је спречена нашом артиљеријом. На осталом фронту пушкарње и активност извидница.

Кавкашки фронт. — Наше су трупе прешле на десну обалу реке Снеле близу града Мејдан и изненада напале Турке. За-робљено је 23 аскера. Услед стратешког разлога наше су се трупе повукле са положаја у Мушу и Оњоту. Турци су заузели ова места.

Енглески коминике

Лондон, 23. априла

Наше су трупе извршиле, ујег прошле ноћи, успео прелаз источно од Вергија северо-западно од Сен-Кантен. За-робљено је неколико војника. Имали смо такође успеха северно од шуме Аврекура и у близини Фресеса. Непријатељ је претпрошле ноћи извршио три нова против напада на наше нове положаје на Хинденбурговој линији који су одбијени.

Авијатика — Наша су авијатичари објавили јуче 5 немач-

ких аероплана и четири друга приморали да се, услед квара, спусте на земљу. Наша је артиљерија оборила таксично један аероплан. Даља апарата фале.

уздогум је без значајан; али ће велики немачки интереси у том областима исчезнути.

Констатација великог като-личког листа је врло речита.

Она износи последице прекида односа између Кине и Немачке.

Италијански коминике

Рим, 23. априла

Наша је артиљерија проузроковала јаку експозију на падинама брда Селуцијо. На фронту Карније артиљериски дуел. На Арасу, после јаке артиљеријске припреме, непријатељски су одреди напали ћаше истакнуте линије код Досо-Фајти, али су одбијени са великим губитцима. Непријатељски су аероплани бомбардовали Горицу. Није било жртава ни штете.

Пет хиљада авијатичара

Лондон, 23. априла

Из Њујорка јављају «Дели Телеграф»: Изгледа да ће прва контрибуција за рат Сједињених Држава бити одашљање једног контингента авијатичара у Европу. Председник авијатичарској клуба у Америци организује већ велики број авијатичара. Он ценi да би сада најкориснија помоћ за Савезнике била одашљање у Француску једне легије од 5000 америчких авијатичара. Хиљадама је молби дошло у авијатичарски клуб. Већи број молби упућен је од студената.

КИНА И НЕМАЧКА

Запрешићење у Немачкој

Цирих, 23. априла

Једнодушна одлука кинеског кабинета да се обави рат Немачкој произвела је велико запрешићење у авантичним берлинским круговима. Овај је дошао, у толико више непријатан за Немце, што се пангерманистичке тежње нису простиrale само до Багдада. Немци су бацили скло на Персију, Индију и на Кину. Они су гајеријали да прогулагу целу Азију. У том близинском економском проширењу, велики кинески извори разних артикала налазили су се увршћени у репертоар будућих немачких богастава. Али, Пекинг, увијајући опасност од немачких тежњи, приказао је одбрану.

Шта ће бити са економском будућношћу Немачке у Азији? «Кенише Фолкс Цајтунг» пише поводом тога: «Са војне

таке гледишта, њен пристанак

циклину, са борбинију... Верујте нам, господи командри, водници и т. д., да ће моми и све у војсци бити тако исто дисциплинисани као што смо у политици — завршио је г. Вулић.

Нисам познавао г. Вулића лично, али се одмах сетих његових

километарске подемике у «Самоуправи» са проф. Томићем,

који је месецима излазио

на парче, на тројију стране и ове

туче на Универзитету са доцентом.

Тај не зна за шалу — по-мислио сам...

Ми смо се одмах спријатељили. Као да смо се већ одв

но познавали. Само он није

како могао да привали преко језика «ти», но ме је увек ос

ловљавао са «век».

Од тога тренутка, докле год

и пораз у Месопотамији државници становништво. Хлеба нема. Оскудица је тако велика да војници више личе на циганске банде или боље на пројасаке него на ратнике.

Цирх. — „Пестер Лојд“ је ако узнесириен одашњањем у сједињене Дожаве, енглеске, француске и италијанске мисије. Он предвиђа врло озбиљан под ратни организације. Председник Вчлсон — књеже лист — и је човек мира без победе. Оч

је са пуном вољом ушао у рат и бориће се док Немачка не одустане од сумаренске акције.

Вашингтон — Француска мисија напустила је Вашингтон 20. априла, стигла у Чикаго 21., и скакује се у Њујорку где јој је спомљен величанствен дочек.

Рио де Жанеиро. — Предвиђа се, да ће к нред изгласати рат у међувремену, док пријатица Савезника Суда Данас буде мин. спољ. послова.

Према томе, извештава се публика да ће за похођење биоскопа имати да плате следећу улазну цену:

Цивили: прва класа 1. 25 (улазница 0,80, такса 0,20, прирез 0,25), друга класа 0,70 (улазница 0,45, такса 0,10, прирез 0,15).

Војска: прва класа 0,70, (улазница 0,45, такса 0,10, прирез 0,15); друга класа 0,50, (улазница 0,30, такса 0,10 прирез 0,10).

Ложе: 4,50, (улазница 3, такса 0,60, прирез 0,90), бесплатне карте: 0,45, (такса 0,20, прирез 0,25).

Полиц. чиновницима

Сви незапослени полицијски чиновници ван војне обавезе — начелници срески и писари — позивају се да одмах дођу и дају се г. г. Владиним Комесарима ради хитног саопштења по акту бр. 1496.

Из канцеларије Владиних Комесара 22. априла 1917. године у Солуну.

Објава

Извештавају се српске избеглице да ће се од 24. ов. мца па до 1. маја т. год. сваког дана вршити ревизија пасоша у избегличком логору од 8 до 12 сати те се ставља на знање свима избеглицама које примају хлеб у избегличком логору бесплатно или за новац, да лично сваки власник пасоша престане у избегличком логору и свој пасош понесе. Пасоши, који се буду слали преко друге личности, неће се узети у обзор. Ко не буде пасош или легитимацију коју има до одређеног дана покварио, неће добијати хлеб после одређеног дана.

Преглед пасоша вршиће се овим редом, а по списку примања хлеба.

24 априла од броја 1	до 200
25 *	200
26 *	400
27 *	600
28 *	800
29 *	1000
30 *	1200
	па на више

Ко пезна свој број списка, нека се обрати Комунику логора и исти прибави до 24. ов. месеца.

Из канцеларије Владиних Комесара 18. априла 1917. г. Бр. 1437 — Солун.

Према наређењу Господина

Министра Унутрашњих Дела у канцеларији Владиних Комесара у Солуну одређен је нарочити чиновник који ће по свим предметима тражења инвалидске потпоре, пензија и удовичке пензије заинтересованим давати потребна обавештења.

Предње се доставља нашим избеглицама ради знања и управљања.

Из канцеларије Владиних Комесара 15. априла 1917. г. Бр. 1385, у Солуну.

Објава грчких власти

Управа Државних Добра одредила је чиновнике који имају да испитају које куће и зграде уопште припадају сопственицима који су отпутовали у иностранство или сопственицима

који су поданици немачки, аустријски, турски или бугарски. Ови су чиновници снабдевени легитимацијама, у којима је прилепљена њихова фотографија, које су потписане од сачетника (министра) и носе печат највише управе. Само ови чиновници могу вршити горњи попис и дужни су показивати своје легитимације.

Обраћамо пажњу публици на горње одредбе, јер смо извештени да нека особа, непозната још, издајући се за чиновника Управе Добра, улази по кућа ма и радњама и врши попис.

Против таквих лица публика треба да тражи интервенцију полиције, која ће их хватати и предавати прокурорству (државним тужиоцима) ради тужења за превару.

Из Највише Управе Државних Добра и Унутрашње Колонизације.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај —

Солун, 23. априла,

22. априла ишта важно.

Европско напредовање

Париз 23. априла

Европски су напали на фронт од 18 км. после јаке артиљеријске припреме на непријатељски сектор од Ланса до Кана и заузели су Белекур. Хинденбургова линија пробијена је други пут. То је велики пораз немачки, јер је Белекур спојна тачка Хин-

град, да је жив и здрав. Да јој је од 4. децембра 1916. год. до сада послao 2525 круна, да је добио сијеју признатицу о пријему 285. 50 круна са њеним подписом али не и њеним рукописом нити ма кога изкупиће. Пита је да ли је она пријела тај новац и на који начин, коју је на признатицу подписао. Ако је новац пријела 2. III. 917. год, као што је на признатици стоји, зашто је 14. 917. год, објавила се књигом на г. Стеву Анимавићу у Женеви и писала за њега, и молила за помоћу.

Цирх, 23. — Немачка сецијалистичка комисија изгласала је следећу резолуцију: «Ми истичмо силну одлучност немачке радничке класе, да Немачка добије сад, при крају рата либералну владу. Тражимо укидање свих неједнакости у правима свих привилегија».

Париз, 23. — Савезнички парламент дожаје је јуче прву седницу под председавањем Клеменса Г. Буона је прочитано Малуковљев телеграм, у коме се свајј потпуно пријеђује ради овог парламента.

Цирх, 23. — Немачка сецијалистичка комисија изгласала је следећу резолуцију: «Ми истичмо силну одлучност немачке радничке класе, да Немачка добије сад, при крају рата либералну владу. Тражимо укидање свих неједнакости у правима свих привилегија».

денбургове линије у правцу Ланса. (Радио).

Једна конференција

Рим, 23. априла

„Идеа Национале“ саопштава, да ће се ускоро одржати конференција са верена, министара и генералштаба централних држава. (Радио).

Најновије вести

ЛОНДОН, 23. — Вјеницијији истичу да су оба немачка крила изложена врло енергичној пресији енглеских трупа. Њихово је повлачење немогуће а да фронт не буде пребијен.

Атина, 23. — Пресбији је јављају: Програм нове владе је успостављање пријатељских односа са Словенијом.

Париз, 23. — „Матен“ сазија да је један сајезнички брод потопио немачки суматез, који је торпиљирао лађу „Аркадиј“.

Женева, 23. — Ухапшени су стотине Чеха. Све чешке банде затворене су по наредба аустријске владе. Чешки ће посланици упутити поводом тога протест.

Петроварад 23. — Извршни комитет радничких и војничких делегата изласао је са 21 пртв 14 гласова резолуцију, да се свим снагама помогне зајам Провизорне Владе.

Вашингтон, 23. — Амерички министар финансија предао је овд. италијанском амбасадору чес на 100 милиона долара.

Париз, 23. — Г. Лојд Џорџ, лорд Чечил, генерал Роберт и адмирал Џелико стигли су у Париз, да конферишу о пољарској ситуацији. Претресена су сва питања о вођењу операција у Француској и на Истоку. Симон Фајцуске владе на које су вреницији сајезничке владе најављени. Италији и Русији предстајају њихови амбасадори.

Париз, 23. — Савезнички парламент дожаје је јуче прву седницу под председавањем Клеменса Г. Буона је прочитано Малуковљев телеграм, у коме се свајј потпуно пријеђује ради овог парламента.

Цирх, 23. — Немачка сецијалистичка комисија изгласала је следећу резолуцију: «Ми истичмо силну одлучност немачке радничке класе, да Немачка добије сад, при крају рата либералну владу. Тражимо укидање свих неједнакости у правима свих привилегија».

Париз, 23. — Савезнички парламент дожаје је јуче прву седницу под председавањем Клеменса Г. Буона је прочитано Малуковљев телеграм, у коме се свајј потпуно пријеђује ради овог парламента.

Цирх, 23. — Немачка сецијалистичка комисија изгласала је следећу резолуцију: «Ми истичмо силну одлучност немачке радничке класе, да Немачка добије сад, при крају рата либералну владу. Тражимо укидање свих неједнакости у правима свих привилегија».

Вариете * * * Алхамбра

Летња Башта

У дубној летњој башти Алхамбре, отворен је од данас вариете, са врло одобраним програмом.

Нове књиге

Изашле су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Б. Лазаревића. Цена 0'50 д.

На помољу. Од Ива Ђиника. Цена 1'50 д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цркве. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандонићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандонићева. Цена 1'50 д.

Божур. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандонићева. Цена 1'50.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Николе Л. Еркића, новинара, у уредништву »Велике Србије« у Солуну, на чију се адресу треба обратити и за распродажу;

2) Код г. С. Стефановића црнтика, на служби при Финанској Делегацији у Солуну;

3) У књижари српских књига у ресторацију »Београд« у Солуну;

4) На фронту евлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поруџбине.

Уредништво „Вел. Србије прима огласе по умереној ценi.

Књижара

— РАДИУМ —

Улица Венизелос 7.

Има све врсте илустрованих листова, забавних књига: француских, енглеских и талијанских. Продајна цена као у Француској.

Велики избор хартија за писма, Сатова, артикала и прибора фотографских најпризнатијих фабрика »Кодак« и »Ламијер«.

Извршује све фотографске радове за 24 часа.

Огромне стовариште парфимерије и артикала за тоалету.

Разне робе стакларске, посуђа и кухињских потреба.

2—30

**СИНОВИ Г. А. ЕРЕРА И КО ЛТД.
СОЛУН**

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позаментерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипака, пантлика, платна мушема Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије итд.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој ценi.

**Српско Трговачко Друштво а. д.
СОЛУН**

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама поштанским упутницама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе

■ Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

УПРАВА.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска граваница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, џубластија и пржене риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној ценi.

Препоручују се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,
Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатор.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској житеци ул. Франа бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану, ул. престолонаследника Борђа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожна убрзгавања Неолатварзана као и новог француског препарата »Галиле противу сифилиса«.

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној каквој зато:

Препоручујемо г. г. пушачимада и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Каиро -- Александрија --- Солун

Најбоље и најукусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првим највећом наградом на иложби у Филаделфији

На продају у свима дуванџиницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

Париска хируршка зубна клиника

Др. Х. Салтиел и С. Арама

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички радови извршују се у кратком року и најсолидније.

СОЛУН, улица Птоломеон 37, угао улице Венизелос 97.

ФАБРИКА ЦИГАРВТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитет:

Нестос Кики дин. 1---

„ Гиубек „ 0'80

„ Јаки „ 0'65

„ Афрос „ 0'50